

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Instruks for tilskud til frie fagskoler

Indhold

Indledning.....	3
Formål med lov om frie kostskoler	3
Grundlæggende tilskudsbetingelser	3
Grundtilskud	3
Bygningstilskud	4
Årselever, kostelever	4
Årselever, dagelever	5
Model for udbetaling af forskud og tilskud.....	5
Nye skoler	5
Ledelseserklæring og revisorerklæring.....	6
Indberetningsskema for frie fagskoler 2015/2016	6
Tilskudstyper	6
Hjælp til udfyldelse af indberetningsskemaet	7

Indledning

Tilskudsinstruksen er udarbejdet på grundlag af

- [Lov nr. 1076 af 08/07/2016 Bekendtgørelse af lov om efterskoler og frie fagskoler](#)
- [Bekendtgørelse nr. 807 af 19/07/2012](#) om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) med ændring i [bek.nr 336 af 26/03/2013](#), [bek. nr 525 af 28/05/2013](#), [bek. nr 725 af 19/06/2013](#) og [bek.nr 161 af 19/02/2015](#)
- [Finansloven](#).

Tilskudsinstruksen fastsætter i forlængelse heraf Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings myndighedskrav til opgørelse og indberetning af aktivitet samt regler for udbetaling af tilskud.

De i instruksen nævnte krav til indberetning af aktivitet udgør kun en delmængde af de krav, lovgivningen stiller til skolerne for, at de er tilskudsberettigede.

I instruksen benyttes følgende forkortelser:

LBK: Lovbekendtgørelse om frie kostskoler

BEK: Tilskudsbekendtgørelse vedr. frie kostskoler.

FL: Finansloven.

Formål med lov om frie kostskoler

Loven omfatter efterskoler, frie fagskoler, der tilbyder undervisning og samvær på kurser, hvis hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse, og som er godkendt af Ministeren for børn, undervisning og ligestilling til tilskud. Undervisningen skal have en bred almen karakter. Enkelte fag eller faggrupper kan have en fremtrædende plads, men aldrig på bekostning af det almene. Skolernes virksomhed skal tilrettelægges ud fra deres selvvalgte værdigrundlag (LBK § 1, 1)

Grundlæggende tilskudsbetingelser

En fri kostskole skal have mindst 24 årselever i det skoleår, der slutter i kalenderåret for finansåret, eller som et gennemsnit af dette skoleår og de to foregående skoleår. Endvidere skal skolen gennemføre længerevarende kurser af mindst 4 ugers varighed i mindst 20 uger i hvert skoleår, heraf skal mindst et kursus have mindst 12 ugers varighed. (LBK § 12, stk. 1 og 3)

Grundtilskud

Staten yder til hver skole et årligt grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove. Grundtilskud udbetales kvartalsvis forud til skolerne. For skoler, der kun er virksomme en del af skoleåret, beregnes grundtilskuddet forholdsmæssigt.

Hvis en fri kostskole i det andet kalenderår for finansåret har indtægter fra virksomhed, der ikke er omfattet af lov om frie kostskoler, reduceres grundtilskuddet med en procentdel, der fremgår af finansloven (LBK § 19).

I 2016 reduceres grundtilskuddet med 4 % af den del af indtægterne i kalenderåret 2014, der overstiger 2 mio. kr. Indtægterne kan være:

- 1) Indtægter fra kurser, der ikke er omfattet af loven.
- 2) Indtægter fra udlejning af bygninger, lokaler og arealer, dog ikke udlejning af boliger til ansatte.
- 3) Øvrige indtægter fra virksomhed, der ikke er omfattet af loven, og som ikke nævnes i nr. 1 og 2.

Eksempel: En efterskole har i 2014 haft indtægter uden for loven på 3.500.000 kr. Grundtilskuddet reduceres med 60.000 kr. = 4 % af (3.500.000 kr. – 2.000.000 kr.)

Bygningstilskud

Hovedreglen er, at bygningstilskud udbetales dels som et bygningsgrundtilskud, dels som et taxametertilskud pr. årselev. For skoler, der har været virksomme i hele det skoleår, der slutter i året før finansåret (i 2016 skoleåret 1. august 2014-31. juli 2015), anvendes årselevtallet i dette skoleår til beregning af bygningstaxametertilskuddet. For nyoprettede skoler (skoler, der ikke har været virksomme i hele det skoleår, der slutter i året før finansåret) beregnes tilskuddet ud fra det forventede antal årselever i finansåret og reguleres efterfølgende i forhold til det faktisk opnåede årselevtal i finansåret.

Årselever, kostelever

En skoles årselevtal er summen af elever i hver kursusuge i et år divideret med 40 (LBK § 14).

En årselev er en elev i 40 hele kursusuger.

En årselev er således en regneenhed, der kan beskrives som ”en eller flere elever, der tilsammen har modtaget undervisning i 40 kursusuger”. Årselever opgøres med 5 decimaler.

En ugelev er en elev, der har modtaget undervisning en hel kursusuge.

En kursusuge er 7 kursusdøgn.

I en hel kursusuge skal der undervises mindst 21 timer eksklusiv pauser (f.eks. 28 lektioner af 45 minutter) (BEK § 13)

På kurser af en uges varighed eller mindre tæller eleverne kun med, hvis de har deltaget i hele kurset.

Et kursus skal vare mindst 4 døgn for at være tilskudsberettiget. En elev på et kursus, der varer mindst 4 døgn (4 x 24 timer) og mindre end en uge, medregnes i årselevtallet med 65 % (BEK § 11).

På kurser af mere end 12 ugers varighed, hvor første eller sidste kursusuge er afkortet til mindst 4 døgn, medregnes den afkortede kursusuge i årselevtallet med 65 % (BEK § 11, *stk.2*).

På kurser af mere end 12 ugers varighed, hvor første eller sidste kursusuge er afkortet til mindst 4 døgn, medregnes den afkortede kursusuge i årselevtallet med 65 %. Eksempler:

1. Et kursus varer fem dage. 20 personer starter på kurset, men kun 18 deltager i hele kurset.

Antal ugeelever = 18 deltagere x 1 kursusuge x 65 % = 11,70000

Antal årselever = antal ugeelever / 40 uger = 11,7 / 40 = 0,29250

2. Et kursus varer 8 uger. 20 personer deltager på kurset. Sidste uge er kortet ned til 5 dage.

Antal ugeelever = 20 deltagere x 7 uger = 140,00000 (den afkortede uge tæller ikke med)

Antal årselever = antal ugeelever / 40 uger = 3,50000

3. Et kursus varer 20 uger. Sidste uge er afkortet til 5 dage. 20 personer starter på kurset. 18 gennemfører kurset, en holder midt i kursusuge 4 og en holder med udgangen af kursusuge 10.

Antal ugeelever = 18 deltagere x 19 uger + 1 deltager x 3 uger + 1 deltager x 10 uger + 18 deltagere x 1 uge x 65 % = 366,70000. Antal årselever = 366,70000/40 = 9,16750

Årselever, dagelever

Elever på frie fagskoler, der ikke bor på skolen (dagelever), må højst udgøre 15 % af årselevtallet. Dagelever skal godkendes af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Godkendte dagelever på efterskoler medregnes med 90 % af en årselev. (BEK § 12, *stk. 4*)

Eksempel: En frie fagskole har haft 2 dagelever på et 20 ugers kursus.

Antal ugelever = 2 dagelever x 20 uger = 40, Antal årselever = $40 / 40 \times 90 \% = 0,90000$

Model for udbetaling af forskud og tilskud

	Jan	Feb.	Mar	Apr.	Maj	Jun	Jul	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Grundtilskud (GRHUS)	1/4			1/4			1/4			1/4		
Bygningsgrundtilskud (BYGHU)	1/4			1/4			1/4			1/4		
Bygningstaxametertilskud (BYGKO)	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12
Taxametertilskud, forskud (FGKUT)	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	
Taxametertilskud (ENTAX)												1/1
Forskud trækkes (FGKUT)												X

Nye skoler

En ny fri kostskole er en skole, der ikke har været virksom i hele det skoleår, der slutter i året for finansåret. Et skoleår løber fra 1. august til 31. juli efterfølgende år.

Eksempler:

1. En skole starter 1. august 2014 – eller tidligere i 2014. I finansår 2016 vil skolen ikke længere være ny, idet den har været virksom i hele skoleåret 1. august 2014 – 31. juli 2015.

2. En skole starter 1. oktober 2014 – eller senere i 2014. I finansår 2016 vil skolen stadig være ny, idet den ikke har været virksom i hele skoleåret 1. august 2014 – 31. juli 2015.

En ny fri kostskole skal, for at være tilskudsberettiget, opfylde kravet om 24 årselever og kravet om længerevarende kurser inden 12 måneder efter kursusvirksomhedens start. Herudover skal kravene også opfyldes i det første hele finansår.

Eksempel:

En skole starter 1.8.2015. Skolen skal have 24 årselever i perioden 1.8.2015 – 31.7.2016.

Skolen skal endvidere have 24 årselever i perioden 1.1.2016 – 31.12.2016.

Forskuddet ydes ud fra det forventede årselevtal i finansåret/skoleåret.

Nærmere om tilskud til nye frie kostskoler kan læses her: [Link til vejledning i ansøgning om godkendelse til tilskud \(LBK § 12\)](#)

Ledelseserklæring og revisorerklæring

Alle aktivitetsindberetninger til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling skal ledsages af en ledelseserklæring, underskrevet af skolens leder og bestyrelsesformand, samt en revisorerklæring, underskrevet af skolens revisor (statsautoriseret eller registreret revisor). Både ledelseserklæringen og revisorerklæringen kommer, når et godkendt indberetningsskema på [ministeriets indberetnings og brevportal](#) udskrives.

Har revisor forbehold og/eller supplerende oplysninger skal revisor bruge en anden revisorerklæring, som ligger på ministeriets hjemmeside: www.uvm.dk/Administration/Tilskud-til-institutioner/Tilskud-til-frie-kostskoler

Indberetningsskema for frie fagskoler 2015/2016

Frie Fagskoler tilbyder unge og voksne elever kurser efter *stk. 1*. Praktiske eller erhvervsrettede fag eller en kombination heraf skal have en fremtrædende plads i undervisningen og mindst udgøre 1/3 af den samlede undervisningstid for den enkelte elev. Frie fagskoler, der udbyder husholdningsfag, kan tilbyde uddannelser inden for husholdningsfag. Ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan fastsætte regler herom. (lov om frie kostskoler, § 1, stk. 4)

Frie fagskoler skal en gang årligt indsende aktivitetsindberetning for det senest afsluttede skoleår. Indberetningen skal ske via ministeriets [indberetnings og brevportal](#).

Portalen vil blive åbnet for elektroniske indberetninger **senest den 5. september 2016**.

Når indberetningen er godkendt på portalen skal aktivitetskemaet med ledelses- og revisorerklæring udskrives og indsendes til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling **senest den 1. oktober 2016**.

Da aktivitetskemaets oplysninger danner grundlag for en korrekt beregning af skolens tilskud, er det vigtigt, at skemaet er korrekt udfyldt.

Tilskudstyper

Der er i 2016 følgende tilskudstyper til frie fagskoler:

Tilskudstype	Takst (kr.)
Grundtilskud	632.100
Basistakst, alle elever	24.551
Supplerende takst, elever der har gennemført mindst 2 uger af et kursus	12.194
Supplerende takst, elever ikke i 10. klasse, mindst 12 uger af et kursus	31.379

Supplerende takst, elever i 10. klasse, mindst 12 uger af et kursus	30.233
Takst ved ekstern kompetencegivende undervisning	39.796
Bygningstaxameter	7.902
Bygningsgrundtilskud (pr. skole)	78.000
Tillægstakst, unge uden kompetencegivende uddannelse – med uddannelsesplan	44.041
Tillægstakst, unge uden kompetencegivende uddannelse – uden uddannelsesplan	9.615
Tilskud til inklusion	78.082
Elevstøtte, elever under 18 år – kostelever	16.204
Elevstøtte, elever under 18 år – dagelever	11.498
Præmie for optag på erhvervsuddannelse	10.010

Udover ovenstående takster er det muligt for skolerne at søge om tilskud til svært handicappede og tilskud til specialundervisning. Nærmere oplysninger kan findes her: <http://www.spsu.dk/Frie-kostskoler>

Hjælp til udfyldelse af indberetningsskemaet

Indberetningen skal ske via Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings [indberetnings og brevportal](#). Der er udarbejdet en brugervejledning til den elektroniske indberetning. Der kan linkes til vejledningen fra indberetningsskemaet, lige som der kan linkes til Instruks for frie fagskoler.

Afsnit 1: Indtægter ved anden virksomhed i finansåret 2014

Tallene anvendes til beregning af eventuel nedsættelse af grundtilskuddet. En eventuel nedsættelse af grundtilskuddet beregnes ud fra bruttoindtægterne i det andet kalenderår for finansåret på følgende områder:

- 1) Indtægter fra kurser, der ikke er omfattet af loven.
- 2) Indtægter fra udlejning af bygninger, lokaler og arealer, dog ikke udlejning af boliger til ansatte.
- 3) Øvrige indtægter fra virksomhed, der ikke er omfattet af loven, og som ikke nævnes i nr. 1 og 2.

Grundtilskuddet nedsættes med 4 % af den del af ovennævnte indtægter, der overstiger 2 mio. kr.

Afsnit 2: Antal uger

Her indtastes antal uger med tilskudsberettiget kursusaktivitet.

Afsnit 3: Årselever totalt

Oplysningerne danner grundlag for beregningen af basistakst-tilskuddet. Der skal udfyldes en række for hver kursuslængde, skolen har afholdt i skoleåret. Alle kursusuger skal medtages. Korte kurser på mindst 4 døgn og mindre end en uge skal indtastes i den dertil beregnede række. Afkortede start- eller slutuger i kurser på mere end 12 uger indtastes i den dertil beregnede række. Skolen skal selv udregne antallet af ugeelever for hver kursuslængde. Vægtningen af dageleverne og de afkortede uger samt beregningen af årselever foregår automatisk.

Afsnit 4: Årselever, der har gennemført mindst 2 uger af kurset

Oplysningerne benyttes til at beregne tilskuddet med den supplerende takst vedr. elever, der har gennemført mindst 2 uger. Skemaet udfyldes som ovenfor beskrevet, med den forskel, at kun elever, der har gennemført mindst to uger af et kursus, der har været mindst 2 uger, må medtages. (En række for hele kursusuger og en række for afkortede kursusuger).

Afsnit 5: Årselever, der har gået i 10. klasse og har gennemført mindst 12 uger af kurset

Oplysningerne benyttes til at beregne tilskuddet med den supplerende takst vedr. elever, der har gennemført mindst 12 uger. Kun elever, der har gået i 10. klasse må medregnes. Skemaet udfyldes som ovenfor beskrevet, med den forskel, at kun elever, der har gennemført mindst 12 uger af et kursus, der har været mindst 12 uger, må medtages. (En række for hele kursusuger og en række for afkortede kursusuger).

Afsnit 6: Årselever, der ikke har gået i 10. klasse og har gennemført mindst 12 uger af kurset

Oplysningerne benyttes til at beregne tilskuddet med den supplerende takst vedr. elever, der har gennemført mindst 12 uger. Kun elever, der ikke har gået i 10. klasse må medregnes. Skemaet udfyldes som ovenfor beskrevet, med den forskel, at kun elever, der har gennemført mindst 12 uger af et kursus, der har været mindst 12 uger, må medtages. (En række for hele kursusuger og en række for afkortede kursusuger).

Afsnit 7-9: Tilskud til særligt prioriterede elevgrupper:

Afsnit 7: Elever under 18 år ved kursets start

Oplysningerne benyttes til at beregne tilskuddet til elever, der ikke er fyldt 18 år ved kursets start. Kun elever, der har gennemført mindst to uger af et kursus, der har været mindst 2 uger, må medtages. Ugelevtallet skal opgøres for både dagelever og kostelever. Der sker **ingen** nedvægtning af dagelever, idet der på finansloven er en takst til dagelever og en takst til kostelever.

Afsnit 8: Tilskud til elever uden kompetencegivende uddannelse – med uddannelsesplan

Følgende betingelser skal alle opfyldes, for at skolen kan opnå tilskud:

Kun elever, der har gennemført mindst 12 kursusuger på kurser af mindst 12 ugers varighed må medregnes.

Kun elever, der er mindst 17½ år og endnu ikke fyldt 25 år ved kursets begyndelse må medregnes.

Kun elever, der ikke har gennemført en kompetencegivende uddannelse ud over 10. klasse må medregnes.

Kun elever, der gennem Ungdommens Uddannelsesvejledning er blevet målgruppevurderet til et ophold på en folkehøjskole med mentorordning mv. og har fået opholdet indskrevet i uddannelsesplanen, må medregnes.

Afsnit 9: Tilskud til elever uden kompetencegivende uddannelse – uden uddannelsesplan

Følgende betingelser skal alle opfyldes, for at skolen kan opnå tilskud:

Kun elever, der har gennemført mindst 12 kursusuger på kurser af mindst 12 ugers varighed må medregnes.

Kun elever, der er mindst 17½ år og endnu ikke fyldt 25 år ved kursets begyndelse må medregnes.

Kun elever, der ikke har gennemført en kompetencegivende uddannelse ud over 10. klasse må medregnes.

Kun elever, der ikke har opholdet på en frie fagskole indskrevet i uddannelsesplanen, skal medregnes.

Afsnit 10: Beregning af årselevandele for elever, der deltager i kompetencegivende undervisning.

De nærmere bestemmelser og vilkår for prøveforberedende og kompetencegivende undervisning som led i kurser på Frie fagskoler fremgår af tilskudsbekendtgørelsens kapitel 6.

Til de timer, hvor elever deltager i kompetencegivende undervisning, yder staten et tilskud med en speciel, reduceret takst. Elev-timerne skal derfor fordeles mellem den reducerede takst og de almindelige takster. Fordelingen sker på følgende måde:

En undervisningsuge er defineret som 21 timer.

Den kompetencegivende undervisning må højst udgøre 15 timer om ugen.

Den samlede undervisning (kompetencegivende samt skolens egen) skal mindst udgøre 21 timer ugentligt.

Skolens egen undervisning skal mindst udgøre 15 timer ugentligt, og mindst 11 timer heraf skal være af bred almen karakter.

Skemaet er udformet på en måde, så skolen skal beregne og indtaste så få oplysninger som muligt:

antallet af elever på kompetencegivende undervisning, samt

det antal timer, disse elever tilsammen har deltaget i kompetencegivende undervisning (ugeelever).

Eksempel: En frie fagskole har efter forudgående aftaler med respektive uddannelsesinstitutioner haft 4 elever, der i løbet af skoleåret har deltaget i Hf-enkeltfag og FVU. Det samlede antal eksterne undervisningstimer for de 4 elever har været 420 timer.

Tilskudsmæssigt er konsekvensen for frie fagskole, at der ved skoleårets afslutning foretages en reduktion i tilskudsgrundlaget for basistaksten og de supplerende takster svarende til de 420 timer, samtidig med at disse udløser en særlig takst. Beregningen sker på baggrund af en årselevnorm for den eksterne kompetencegivende undervisningsat til 840 timer (svarende til 40 uger med 21 timer pr. uge - frie fagskole minimumstimet). Antallet af årselever, der udløser taksten ved eksterne kompetencegivende undervisning, og som skal fratrækkes i den almindelige tilskudsberegning, bliver dermed: $420/840 = 0,5$ årselev.

Afsnit 11: Tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning

OBS: Skoler godkendt med samlet særligt tilbud skal ikke indberette inklusions elever

Her skal angives antallet af årselever, der har deltaget i skolens inklusionstilbud jf. kostskolelovens § 3 a og § 24 a.

En elev kan indgå i opgørelsen af inklusions elever, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Eleven har deltaget i skolens inklusionstilbud
- 2) Skolen har udarbejdet en skriftlig plan for inklusion af den pågældende elev, som er underskrevet af skolen samt for elever under 18 år af forældre eller værge og for elever, der er fyldt 18 år, af eleven selv
- 3) Skolen har foretaget en systematisk og løbende evaluering af skolens støtte til eleven

Det er desuden en generel betingelse for at yde tilskud til en skole til inklusion, at skolens inklusionstilbud fremgår af skolens indholdsplan og offentliggøres på skolens hjemmeside

I beregningen af antallet af årselever kan alene medregnes de kursusuger, hvor eleven har *deltaget* i skolens inklusionstilbud. Optog man eksempelvis en elev i august måned, men først fik iværksat ekstra undervisning fra september måned, kan man først tælle eleven med fra det tidspunkt, hvor ekstraundervisningen blev iværksat..

Elever, der har modtaget tilskud til specialundervisning (lærertimer efter lovens § 25, stk. 2) kan *ikke* samtidig indgå i beregningen af inklusions elever.

Elever for hvem, der indberettes aktivitet på ”ingen kompetencegivende uddannelse med uddannelsesplan fra UU”, kan godt samtidig indgå i beregningen af aktivitet vedrørende inklusionstilskud. Det kræver dog, at eleven har behov for og har deltaget i skolens inklusionstilbud, og at dette tilbud ligger ud over skolens etablerede mentorordning”.

Inklusionstilskud udløses alene, hvis skolen har haft mindst 5 årselever, der har deltaget i skolens inklusionstilbud i skoleåret. Vi opfordrer til, at man indberetter den samlede aktivitet for inklusionselever, selvom den ligger under 5 årselever.

Afsnit 12: Præmie for optagelse på erhvervsuddannelse

Her skal angives antallet af årselever, der er optaget på en erhvervsuddannelse senest 7 måneder efter afslutning af kurset på den frie fagskole.

Staten kan yde en særlig præmie til frie fagskoler ud fra antallet af årselever, hvori indgår elever, der har afsluttet et alment kursus på en fri fagskole af mindst 12 ugers varighed, der sigter mod at gøre elever parat til optagelse på en erhvervsuddannelse, når eleven bliver optaget på en erhvervsuddannelse senest 7 måneder efter afslutning af kurset på den frie fagskole. Den frie fagskole indhenter dokumentation for, at eleven er blevet optaget på en erhvervsuddannelse, jf. lov om erhvervsuddannelser.

Afsnit 13: Årselever omfattet af betalingsloven

Her angives antallet af de årselever, der er henvist af kommunen eller anden aktør, og som er omfattet af betalingsloven. Årseleverne indgår ikke i tilskudsberegningen, men tælles med i skolens samlede årselevtal. Det fremgår af den skriftlige aftale med kommunen eller den anden aktør, hvilken type betalingslov der er tale om.

Hvis skolen ikke har haft elever, der er omfattet af betalingsloven kan hele afsnit 10 afsluttes, ved at klikke på ”Ingen elever under betalingsloven”.

Afsnit 14: Årselever i alt

Summen af tilskudsberettigede årselever og årselever omfattet af betalingsloven. Herudover er der et felt, der angiver dagelevernes andel af årselevtallet. Hovedreglen er, at dagelever højst må udgøre 15 % af årselevtallet, og at dagelever herudover ikke tæller med i årselevtallet.